

Arteficiální dermatitida

MUDr. Blanka Pinková, Ph.D.

Dětské kožní oddělení, Pediatrická klinika FN Brno a LF MU v Brně

Arteficiální dermatitida (DA) je relativně vzácné onemocnění, jehož incidence však v posledních letech stoupá. S rozvíjející se medializací různých činností se neustále stávají dostupné rozličné způsoby, které dříve byly nedostupné nebo hůře dostupné. Projevy tak zjišťujeme u stále mladších pacientů, nejen u dospívajících, ale i těch dětských. Terapie je obtížná, nutná je dlouhodobá spolupráce pacienta, ale i rodiny s psychologem.

Klíčová slova: dermatitis, psychologie, psychiatrie.

Dermatitis artefacta

Dermatitis artefacta is a relatively rare disease, the incidence of which has been increasing in recent years. With the growing media coverage of various activities, various methods that were previously unavailable or less accessible are becoming increasingly available. We are therefore finding manifestations in increasingly younger patients, not only in adolescents but also in children. Therapy is difficult, requiring long-term cooperation of the patient, but also the family with psychologists. the family and psychologists.

Key words: dermatitis, psychology, psychiatry.

Úvod

Arteficiální dermatitida je vzácné onemocnění charakterizované kožními lézemi, které si pacient způsobuje sám. Jeho incidence v posledních letech stoupá.

Jedná se o psychokutánní poruchu, při které si pacienti vědomě způsobují léze na kůži, vlasech, nehtech nebo sliznicích, aby uspokojili svou psychickou potřebu, upoutali pozornost nebo se vyhnuli odpovědnosti. Arteficiální dermatitida by měla být součástí diferenciální diagnostiky všech chronických, záhadných a recidivujících dermatóz.

Etiopatogeneze

S rozvíjející se medializací různých činností se neustále stávají dostupné rozličné způsoby, které dříve byly nedostupné nebo hůře dostupné. Projevy tak zjišťujeme u stále mladších pacientů, nejen u dospívajících, ale i dětských.

Na rozdíl od simulování není cílem vyvolání kožních lézí žádný přímý prospěch. Pacient vyvolává léze, aby uspokojil svoji vnitřní psy-

chologickou potřebu, kterou je často potřeba být si všímán nebo dostávat péči. Jako etiologické faktory jsou uváděny různé psychosociální konflikty, emoční nezralost, nevědomé motivace a narušené mezilidské vztahy (1, 3).

Patofyziologie

Pacienti s tímto onemocněním mohou trpět související neurózou, poruchami osobnosti, impulzivitou nebo depresí. Často se však u dětí jedná pouze o izolované kožní projevy, které nejsou psychiatrickou diagnózou doprovázeny. Pacienti mohou přijmout roli nemocného, která jim umožňuje vyhýbat se „dospělým“ povinnostem. Může se u nich projevat sebenávist a pocity viny. U dětí se může objevit úzkost nebo nezralé způsoby zvládnání různých psychosociálních stresů (4, 5).

Kazuistika

Naší pacientkou byla 15letá dívka, která k nám byla odeslána ze sektorové kožní ambulance.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2026;20(1):33-35

<https://doi.org/10.36290/der.2026.004>

Článek přijat redakcí: 12. 12. 2025

Článek přijat k tisku: 5. 3. 2026

MUDr. Blanka Pinková

pinkova.blanka@fnbrno.cz